

RUSOVSKÉ NOVINY

www.bratislava-rusovce.sk

Foto: Marek HARUM

TRADIČNÁ RUSOVSKÁ VATRA

Rusovčania sa radi stretávajú, diskutujú a bavia sa. Sme veľmi radi, že táto možnosť bola aj tento rok počas Dňa Rusovíc v poslednú augustovú sobotu. Bohatý kultúrny a sprievodný program uzatvoril skvelý

koncert Simy Magušinovej a novinka – projekcia kinematografu. Zachovávame a ctíme tradície, a tak nechýbalo ani zapálenie vatra na počesť SNP. Osvedčený gastro sektor bol správnym miestom na príjemne strá-

vený čas a stretnutia s rodinou, priateľmi a susedmi.

Tešíme sa na Deň Rusovíc 2022!

02 SAMOSPRÁVA
Školské
stravovanie

04 ŽIVOT
V RUSOVCIACH
Leto v Rusovciach

12 ROZHOVOR
s cukrárkou
Natachou Pacal

AKO ĎALEJ SO ŠKOLSKÝM STRAVOVANÍM

Téma školského stravovania rezonuje v Rusovciach už roky. Bola dlhodobo odkladaná a neriešená. Až súčasné vedenie mestskej časti sa rozhodlo, namiesto odsúvania a zatvárania si oči, hľadať riešenia situácie v prospech kvalitnejšieho stravovania. Niekoľkomesačná práca smerujúca k riešeniu zlej situácie v stravovaní bola na augustovom zasadnutí miestneho zastupiteľstva šmahom ruky zhodnená zo stola, a to na základe vymyslených, účelových a najmä neodborných tvrdení niektorých poslancov. Je potrebné uviesť fakty, ktoré jasne dokazujú, že sa veci nešili horúcou ihlou a zvažovali sa všetky aspekty pri hľadaní najlepšieho riešenia pre školské stravovanie v Rusovciach.

Koncom roka 2020 zrealizovala mestská časť prieskum, ktorého účelom bolo zistiť spokojnosť rodičov detí navštevujúcich školskú jedáleň, so stravou, ktorú dostávajú. Výsledky sme prezentovali niekoľkokrát – väčšina rodičov nie je spokojná s tým, čo sa ich deťom ponúka na tanieri. Začiatkom tohto roka téma ustúpila do úzadia, keďže ju vytlačila iná akútna téma – štát hodil

na samosprávu organizáciu testovania na Covid-19, čo zásadným spôsobom vyťažilo naše kapacity. Napriek tomu bola v marci 2021 zriadená pracovná skupina za účelom zlepšenia podmienok poskytovania školského stravovania v zložení: vedúca školskej jedálne, riaditeľ školy, predseda Rady školy, dvaja poslanci, starostka, prednostka a ekonóm mestskej časti. Pracovná skupina sa zišla 4-krát. Riešili sa rôzne aspekty školského stravovania a výsledkom bolo vyjadrenie vedúcej školskej jedálne, že v súčasných priestoroch a so súčasným personálom nevie variť dve jedlá a taktiež nevie variť lacnejšie. Prišla teda na rad otázka zabezpečenia školského stravovania externou spoločnosťou, keďže v doterajších kapacitách sme nevedeli garantovať: a) nezvyšovanie cien obedov; b) možnosť výberu z dvoch jedál.

V procese bolo zrealizovaných niekoľko ďalších krokov, ktorých výsledkom bolo zorganizovanie prieskumu trhu na výber externého dodávateľa stravovania. Z jeho výsledkov vyplynulo, že externí dodávatelia:

- dokážu navariť lacnejšie ako naša školská jedáleň, a to pri dodržaní všetkých noriem
- dokážu ponúknuť dve jedlá na výber
- chcú a dokážu variť v priestoroch našej školskej kuchyne, resp. vedľa dve jedlá ponúknuť kombináciou varenia a dovozu

- udržia zamestnanosť v školskej kuchyni tým, že prevezmú personál školskej kuchyne

Poslanci boli informovaní, že ak budeme pokračovať vo varení vlastnými kapacitami, odhadovaný ročný výpadok v rozpočte mestskej časti je vo výške cca 73 000 € (odhadovaná ročná suma dotácie na stravu, ktorú nám štát odobral). Vďaka neprijatiu návrhu, bude mestská časť musieť buď zvýšiť stravné pre rodičov alebo dotovať rozdiel z obecnej kasy. Obom situáciám sa mohlo predísť, ak by niektorých poslancov zaujímali fakty a čísla. 73 tisíc eur mohlo byť investovaných do iných projektov a tento výpadok pocítia všetci Rusovčania.

Prácu zamestnancov školskej kuchyne si vážime a vieme, že je náročná a nedostatočne ohodnotená. Ak sme však objektívne dosiahli určité limity a niekto ich vie posunúť vyššie, nemali by sme sa zmene brániť. Gastrofirmy varia vo veľkých objemoch, majú úspory z rozsahu pri nákupoch, špecializované softvéry na jedálničky, či skladové hospodárstvo, personál, ktorý má možnosť sledovať najnovšie trendy – môžu teda stravovanie poskytovať na úplne inej úrovni. Na riešenie problému sme nerezignovali, podnikáme ďalšie kroky, o ktorých vás budeme priebežne informovať. Všetkým by nám malo ísť o to, aby sa naše deti stravovali lepšie.

MÚ •

ZASADNUTIE MZ

16. AUGUST

Na mimoriadnom zasadnutí v auguste bola Rada školy doplnená o zástupcov zriaďovateľa. Zvolení boli p. Mgr. Katarína Zjasková, p. Mgr. Jarmila Gajdošechová a p. Radovan Jenčík. V ďalšom bode poslanci rokovali o VZN o poplatkoch v školských zariadeniach. Všetky poplatky okrem ŠKD mali ostať zachované. Výpadok zo štátneho príspevku na stravu mal byť však nahradený lacnejšími obedmi od externých dodávateľov, ktorí dodávajú jedlo do mnohých škôl a tým si pri nákupoch vedia uplatniť množstevné zľavy. Zároveň by sa zaviedla možnosť výberu obeda z dvoch jedál. V emotívnej debata opoziční poslanci spochybnili schopnosť externých dodávateľov poskytovať kvalitnú stravu za danú cenu

a hlasovali proti tomuto nariadeniu. Škola tak bude obedy naďalej zabezpečovať vo vlastnej réžii.

21. SEPTEMBER

Poslanci na návrh p. Jenčíka udelili cenu Osobnosť Rusoviec In memoriam p. Jurajovi Kubánkovi. Schválili aj návrh na vianočný príspevok pre dôchodcov. Keďže funkčné obdobie miestneho kontrolóra sa skončilo, poslanci plánovali voliť nového. Prihlásení boli štyria kandidáti. Nakoľko jeden z nich spochybnil regulárnosť voľby z dôvodu obavy o únik údajov, niektorí poslanci po prezentácii kandidátov zvolili formu obštrukcie a neprezentovali sa. Zastupiteľstvo tak prestalo byť uznášaniaschopné a tajná voľba sa nekonala. Voľba sa bude musieť opakovať v budúcnosti.

MÚ •

PREDCHÁDZANIE VZNIKU POŽIAROV V OBDOBÍ VYKUROVACEJ SEZÓNY

Ak je na komín pripojený spotrebič s celkovým tepelným výkonom do 50 kW:

1. Spotrebič je na plyn, kontrola a čistenie komína bez vložky sa vykonáva raz za **6 mesiacov**.
2. Spotrebič je na plyn, kontrola a čistenie komína s vložkou sa vykonáva raz za **12 mesiacov**.
3. Spotrebič na tuhé palivo alebo kvapalné palivo kontrola a čistenie komína sa vykonáva raz za **4 mesiace**.

ZMENA DOPRAVNÉHO ZNAČENIA NA IRKUTSKEJ ULICI

Obyvatelia Irkutskej ulice sa roky sťažujú na parkovacie pomery pred ich rodinnými domami. Situácia sa vyostreje vždy v letných mesiacoch, kedy Rusovské jazero navštevujú obyvatelia ostatných mestských častí. Na ich podnet dala mestská časť vypracovať projekt zmeny organizácie dopravy.

Pôvodne plánovala mestská časť spustenie projektu pred letom, termín sa však posunul pre zdĺhavý povoľovací proces. V súvislosti so zmenou organizácie dopravy v lokalite bola pripravená projektová dokumentácia, ktorá bola prerokovaná s Krajským dopravným inšpektorátom a operatívnou komisiou pre určovanie dopravných značiek a dopravných zariadení na bratislavskom magistráte. Na základe ich pripomienok bol projekt prepracovaný, čo spôsobilo zdržania v procese schvaľovania. Projekt bol povolený začiatkom októbra a plne rešpektuje požiadavky celomestskej parkovacej politiky.

Cieľom je zvýhodniť výlučne miestnych obyvateľov pred návštevníkmi a základnou zmenou je zjednosmernenie Irkutskej ulice. Dôvodom je najmä zvýšenie počtu parkovacích miest na ulici, ako aj zvýšenie bezpečnosti a prehľadnosti cestnej premávky na nej. Parkovanie v zóne nebude nateraz spolplatnené. Zvýhodnení budú občania bývajúci v danej zóne, ktorým bude vydaná rezidentská karta. Podmienkou vydania rezidentskej karty je vzťah k nehnuteľnosti v danej zóne (napr. trvalý pobyt alebo nájomná zmluva) a vzťah k vozidlu. Každý rezident zóny dostane bezplatne aj tzv. návštevnícku parkovaciu kartu, ktorá umožní dočasné parkovanie v zóne pre návštevy.

Spustenie novej prevádzky je naplánované na druhú polovicu októbra. Veríme, že zavedenie zmeny organizácie dopravy pomôže najmä obyvateľom žijúcim v lokalite. Celé dielo je financované z rozpočtu mestskej časti. Projekt zmeny organizácie dopravy a s ňou súvisiace informácie sú zverejnené na našej webovej stránke.

Mestská časť eviduje ročne niekoľko požiadaviek na riešenie rôznych situácií v rámci parkovania v Rusovciach. V súčasnosti považujeme za výzvu vyriešenie nepriaznivej situácie na Irkutskej ulici. Veríme, že v dohľadnej dobe sa budeme môcť venovať príprave koncepcie k celkovej zmene systému organizácie dopravy v celej mestskej časti. Ide však o rozsiahlu investíciu náročnú na priestorové možnosti a finančné zdroje.

Ing. Alexander KITANOVIČ •

Foto: FB Bratislava
– hlavné mesto SR

RUSOVCE NA JAR ZAKVITNÚ

Spolupráca s Magistrátom hlavného mesta opäť prináša svoje ovocie. Už na jar sa môžete tešiť na zakvitnuté záhony na Starorímskej, Balkánskej a pri vstupe do Rusoviec z Petržalky. Výsadba cibuľovín, ako ďalší z prvkov starostlivosti o verejné priestranstvá, sa v jarných mesiacoch premení na pestrofarebne rozkvitnuté pásy tulipánov a narcisov, ktoré potešia našej mestskej časti.

Milé Rusovčanky, milí Rusovčania,

október je mesiac úcty k starším. Napriek stále platným pandemickým opatreniam, ktoré sa týkajú hlavne organizovania hromadných podujatí, sa nám pre našich seniorov podaril pripraviť rýchlokurz nordic walking s erudovanou lektorkou a Rusovčankou Ľ. Farkasovou. V dohľadnej dobe pre nich pripravujeme aj kurz petangu. V závere mesiaca by sme ich, na oplátku, radi požiadali o spoluprácu pri tvorbe „halloweenskej“ výzdoby námestia pred OD Kraj.

Koniec kalendárneho roka sa podľa meteorológov bude spájať so silnými mrazmi, preto sa na úrade pripravujeme na zimnú údržbu. Do tej doby budeme pokračovať v prácach na autobusovom otočisku. Víťazná firma na zhotovenie tejto stavby si už bola priestor pozrieť a očakávame, že búracie práce by mali začať v novembri. V tejto súvislosti bude zmenená aj organizácia dopravy, o ktorej budeme obyvateľov včas informovať. Dočasná zastávka MHD bude umiestnená na odstavnej ploche pri Zdravotnom stredisku. Tento stav by mal trvať približne do júna 2022.

Do konca roka chystáme aj asfaltovania ulíc Colnícka a Pohraničníkov. Reflektujeme tiež na podnety rodičov, ktorí upozorňujú na rýchlu jazdu niektorých vodičov v čase ranného rozvozu detí do školy a škôlky a pripravili sme projekt na vybudovanie betónového spomaľovača s vyznačením priechodu pre chodcov na Vývojovej ulici (medzi ZŠ a bočnou bránou do MŠ).

Intenzívne pokračuje aj spolupráca s Magistrátom hlavného mesta a Metropolitným inštitútom Bratislavy. V prvej etape revitalizácie námestia nám pomôžu s výsadbou nového vzrastlého stromu. Budúci rok by sme radi pokračovali s výmenou sedenia v okolí fontány a osadením tieniacej plochy.

V procese je aj príprava najdôležitejšieho dokumentu pre mestskú časť, t. j. rozpočtu. Veríme, že naši poslanci budú tentokrát ochotnejší diskutovať o rozpočtových prioritách na nadchádzajúce obdobie a rozpočet sa nám podarí schváliť ešte koncom tohto roku.

Lucia TULEKOVÁ HENČELOVÁ
starostka •

RUSOVSKÉ LETO A JESEŇ 2021

Prinášame vám prehľad a malé pripomenutie akcií, ktoré sme počas leta mohli zažiť a veríme, že Vás aj potešili. Ďakujeme všetkým za účasť pri podpore športu, kultúry a zveľaďovaní Rusoviec.

Foto: Marek HARUM

DEŇ RUSOVIEC 2021

28. 8. 2021
PARK PRI KAŠTIELI

Sme veľmi radi, že aj tento rok sa mohli Rusovčania tešiť z Dňa Rusoviec. Uskutočnil sa, ako každý rok, v parku pri kaštieli. Radi by sme sa zároveň poďakovali všetkým účinkujúcim: SZUŠ v Rusovciach, Divadlu Jaja, Sníčkovi Hugovi, kapele Kochanskí, Sime Magušinovej s kapelou a Kinematografu. Vďaka patrí aj Ivane Ilgovej, ktorá vás programom sprevádzala a pánovi Veselovskému, ktorý tradične zapálil vatru. Za finančnú podporu ďakujeme MB Panón-

ska a Bratislava Tourist Board, za ceny do tomboly MB Panónska, PD Dunaj, Mufuza Pub, Vinotake, kvetinárstvu Margarétka, OZ Dobrí susedia, OZ Bratislavské rožky, Gatto Matto a rodine Jaroňovej. Za organizáciu patrí naša vďaka kolegom z miestneho úradu a rusovskej knižnici, Rusekáčom, Bratislavskému kultúrnemu

a informačnému centru, rusovským hasičom a policajtom, predávajúcimi, ktorí uhasili náš smäd a zahnali hlad, a všetkým, ktorí priložili ruku, aby ste si tohtoročný deň Rusoviec užili.

Na záver ďakujeme aj vám, Rusovčanom, za príjemnú atmosféru.

RUSOVSKÁ JAZDA VETERÁNOV 2021

11. 09. 2021
PARK PRI KAŠTIELI

Po ročnej odmlke spôsobenej protipandemickými opatreniami sa opäť uskutočnila Rusovská jazda veteránov. Bola radosť pozeráť sa na nádherné veterány, ktoré brádzili slovenské aj maďarské cesty.

Foto: Erika MOŠKOVÁ

RÍMSKE HRY 2021

11. 9. 2021
MÚZEUM ANTICKÁ GERULATA
RUSOVCE

Antická Gerulata MMB v Rusovciach, ktorá sa nedávno stala súčasťou svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO, hostila už 24. ročník Rímskych hier – atraktívnej, zážitkovo-vzdelávacej

súťaže pre rodiny s deťmi. V exteriéroch antického náleziska ste mohli stretnúť rímskych legionárov a hrdé Rimanky, a tiež spoznať život, zvyklosti a tradície Rimanov, ktorí žili 400 rokov aj na území Slovenska. Návštevníkom sa predstavili oživení obyvatelia a legionári z antického Gerulaty, ktorí cez príbehy priblížili históriu, rôzne fakty a zaujímavosti zo života a kultúry obdobia mocného rímskeho impéria.

Ďakujeme, že ste prišli a tešíme sa budúci rok – veríme, že opäť vo veľkolepom formáte, na aký ste zvyknutí.

Foto: Anna GEKREPTEN

FESTIVAL BÁBKY V PARKU

17. – 18. 9. 2021
AREÁL SLUK RUSOVCE

Už tretí rok Rusovce spolupracujú so SLUK-om na medzinárodnom festivale bábkového divadla Bábky v parku, jediným festivalom tradičného bábkového divadla na Slovensku. Na tomto festivale opakovane účinkovali vynikajúci tradiční bábkari z Česka, Maďarska, Talianska a Slovenska. Tešíme sa na Bábky v parku 2022!

MEDVEDICA BIKE TOUR RUSOVCE 2021

19. 9. 2021
PARK PRI KAŠTIELI

Detské športové podujatie MEDVEDICA BIKE TOUR RUSOVCE 2021 sa konalo už po tretíkrát aj v Rusovciach. Zúčastnili sa na ňom nadšení detskí pretekári, rozdelení do vekových kategórií, ktorí sa tešili z úžasnej športovej atmosféry a vydareného počasia. Tento rok mala premiéru aj kategória rodič+dieťa, ktorá zožala veľký

úspech. Počas preteku sa konal aj oficiálny krst spoločenskej hry Medvedica bike tour a k tomu účastníkov bavila hudobná kapela Pánko.

Foto: Simona NOVOMESKÁ

Z roka na rok je o podujatie väčší záujem, hlási sa viac pretekárov, motivácia k športovým výkonom napreduje. Tešíme sa, že Rusovce sú aktívnou súčasťou týchto aktivít. Vidíme sa opäť o rok!

DEŇ DOBROVOĽNÍCTVA 2021

16. 9. 2021
RUSOVCE

Slovensko sa každý rok na chvíľu mení na krajinu dobrých skutkov. 16. septembra každoročne štartuje Týždeň dobrovoľníctva, do ktorého sa počas 7 dní môže zapojiť každý. Ani tento rok sme neváhali a miestny úrad sa do týždňa dobrovoľníctva zapojil.

Veríme, že aj malé veci majú význam.

Simona NOVOMESKÁ

GESTO ĽUDSKOSTI

Pápež František navštívil v Ríme 90-ročnú maďarsko-taliansku spisovateľku Editu Bruckner, ktorá prežila Osviečením. Prečo o tom hovorí celý život, píše: „Aj keď táto hrôza skončila, vznikajú každý deň mnohé malé Osviečením.“

A to sa deje dnes, zajtra, ako aj v budúcich dňoch. A preto musím hovoriť o tom dnes, zajtra, ako aj budúce dni.“ V lágri ju od hladu zachránil vojak, ktorý jej podhodil nádobu, aby ju umyla. Na jej dne bolo ešte trochu lekváru. Z rodiny prežila len ona, mala 12 rokov. Aj napriek tomu sa nenaučila nenávidieť. Ale stále sa pýta, ako môže človek tak hlboko padnúť. Kultúra spomínania je dôležitá. Aby sa neopakovali zločiny minulosti a tiež, že aj malé gestá môžu

zachraňovať svet. Pápež pri poslednej návšteve vyzýval Slovákov, aby sa delili o chlieb, vzdali egoizmu a starali o radosť života pre všetkých. Malým gestom ľudskosti pre Rusovčanov by mohol byť napr. projekt penziónu pre starších občanov. K starostlivosti o starých sa naša republika a cirkev zaviazali v Základnej zmluve medzi Vatikánom a SR. V článku 16 sa píše: „Katolícka cirkev bude podporovať tieto projekty najmä personálne a SR najmä materiálne a finančne“. Spoločná jedáleň a kuchyňa pre seniorov a verejnosť, zopár izieb obsadených študentmi, garantujú starším dokonalé spolužitie s okolitým svetom a radosnejší život. Malé gesto ľudskosti, na ktoré by sme pri dobrej vôli v našich pomeroch mali myslieť.

Július Marián PRACHÁR
rímskokatolícky farár

• FARNOSŤ

„MILÉ MIESTO TVORÍ MILÝCH ĽUDÍ“

O milom mieste sme hovorili pri výročí posvätenia evanjelického kostola. Už 192 rokov je súčasťou Rusoviec. Aj keď nevelký, aj dnes je miestom stretávania k duchovnému povzbudeniu pre mladších aj starších.

Milé a pekné miesta okolo nás vytvárajú dobrú atmosféru, krásou potešujú dušu a prispievajú k tomu, aby sa človek cítil ako doma aj mimo svojho domu. Želáme si, aby rusovský evanjelický kostol bol takým miestom. Inšpirovaní sme biblickým textom zo Žalmu 84: „Aké sú milé Tvoje príbytky, ó Hospodine mocnosti! Duša mi túži, priam prahne po sieňach Hospodinových; srdce a telo mi plesá v ústrety Bohu živému.“

Ako spoločenstvo, ktoré sa stretáva v Rusovciach chceme prispievať k milej podobe Rusoviec. Nie len pekným výzorom alebo exteriérom nášho kostola, ale najmä pestovaním milej atmosféry a ľudskosti, teda aby z kostola aj vychádzali ľudia kresťanských hodnôt na dobro a potešenie pre ostatných.

Martin KMEC
evanjelický a. v. kaplán

Toho výrazom boli aj slávnostné Služby Božie 26. septembra, na ktorých kázňou a liturgiou slúžil petržalský kaplán Mgr. Martin Kmec. Do programu prispeli čítaním biblického textu a modlitbou aj členovia cirkevného zboru. Modernou worshipovou piesňou Nekonečná láska nás pozdravili mladí zo Staršej mládeže v Petržalke, kde svoje miesto nachádzajú vysokoškooláci a pracujúci, ktorí sa stretávajú na fare.

BUDE SA DOPRAVA V RUSOVCIACH ĎALEJ KOMPLIKOVAŤ?

Koncom septembra boli spustené do prevádzky niektoré úseky cestného telesa D4R7. Sprevádzali ho dopravné komplikácie v exponovaných ranných a poobedných dopravných špičkách. Vedenie mestských častí Rusoviec i Jaroviec upozorňovalo na možné problémy opakovaně. Bohužiaľ, v tejto téme ťaháme za kratší koniec. Sťaženú komunikáciu so samotným zhotoviteľom diela potvrdilo aj samotné ministerstvo dopravy. V súvislosti so zhoršenou prejazdnosťou cez Rusovce sme oslovili rezort dopravy s otázkou o aktuálnom stave projektu tzv. „obchvatu“ Rusoviec, ktorý sa spomína už niekoľko rokov. Pôvodný návrh bol riešený v troch rôznych variantoch. Ministerstvo nám k tomu poskytlo krátke stanovisko.

„Záverečné stanovisko MŽP SR pre navrhovanú činnosť Diaľnica D2, križovatka Bratislava – Čunovo nadobudlo právoplatnosť dňa 14. 01. 2020. Odsúhlasený variant (č. 3) bol riešený cez prstencovú križovatku v km 78,245 D2 s privádzačom dĺžky 1 608 m; na ceste I/2 by bola umiestnená deltovitá križovatka a dve stykové križovatky. V súčasnosti je ďalšia príprava výstavby finančne nekrýta a nakoľko nie sú zdroje, neuvažuje sa s pokračovaním v tomto roku.“

Ministerstvo dopravy a výstavby SR zároveň vo svojom vyjadrení uvádza, že k stavbe nie je spracovaná štúdia realizovateľnosti (schvaľovanie MF SR nad 40 mil. EUR). Stavba zatiaľ ani nie je zaradená v cestnej prioritizácii, uzatvára svoje vyjadrenie ministerstvo.

OTVORENIE ŠKOLSKÉHO ROKA 2021/22

aj na Slovensku. Prínosom metodiky technickej škôlky je nielen výchova k zručnostiam ale aj smerovanie k analytickému a kritickému mysleniu mladej generácie.

Základnú školu s materskou školou v Rusovciach bude v tomto školskom roku navštevovať spolu 496 detí, z toho 377 v škole a 119 v materskej škole. Aj tento rok sa potvrdzuje, že Rusovce budú musieť v dohľadnom čase rozšíriť kapacitu základnej a materskej školy, ktoré doslova praskajú vo švíkoch. Záujem rodičov o umiestnenie detí v tunajšej škole a škôlke narastá. Ako uviedla starostka Lucia Tuleková Henčelová, tento rok museli odmietnuť prijať približne stovku detí z kapacitných dôvodov.

ZŠ s MŠ

Na multifunkčnom ihrisku základnej školy v Rusovciach sa učiteľom a takmer štyrom stovkám žiakov, vrátane prváčikov a ich rodičov najskôr prihovoril poverený riaditeľ školy prof. Ludovít Hajduk.

Vo svojom príhovore podčiarkol skutočnosť, že školský rok sa začína prezenčne a nie na diaľku, čo je nevyhnutné pre plnohodnotné vzdelávanie a výchovu detí. „Škola nie je len o učive, žiaci potrebujú osobný kontakt s učiteľom, spolužiakmi. Potrebujú komunikovať a socializovať sa,“ uviedol okrem iného p. Hajduk.

Po slávnostnom otvorení školy sa ostatní žiaci odobrali so svojimi učiteľmi do tried, viac ako štyridsať prváčikov s rodičmi čakala v slávnostne vyzdobenej telocvični školy „imatrikulácia“. Za nových žiakov školy ich symbolickým mečom „pasovala“ starostka Rusoviec Lucia Tuleková Henčelová, ktorá vyjadrila nádej, že vyučovanie bude v tomto školskom roku prebiehať prezenčnou formou.

Na otvorenie školského roka prišla do Rusoviec aj bývalá premiérka, prof. Iveta Radičová, ktorá ponúkla spoluprácu pri realizácii projektu tzv. „technickej škôlky“. Tento typ vzdelávania detí sa osvedčil vo viacerých materských školách a v niektorých základných školách

• ZUŠ

GALÉRIA PRE STARKÝCH

Nápad na projekt vznikol v čase pandémie, kedy sa všetci stárki stali rizikovou skupinou a chrániť ich mala separácia. Táto idea vychádza z nedostatku prítomnosti starých rodičov v našich životoch počas viac ako roka. Žiadne návštevy, žiadne kultúrne sporenie, ktoré veľakrát pomáha zvládať ich životné a zdravotné situácie ľahšie. Preto sme sa rozhodli priniesť umenie za nimi. Rozjasniť chodby, spoločné priestory a ukázať im, že sú pre nás všetkých dôležití. Naším cieľom je spojiť generácie cez umenie a vytvoriť galériu pre Klub dôchodcov v Rusovciach. Projekt Galéria pre stárky pripravuje ZUŠka v Rusovciach s finančnou podporou mestskej časti Bratislava-Ru-

sovice a prostredníctvom projektu Deti pre Bratislavu.

Marianna ĎURANOVÁ, DIS. Art.
Ilustrácia: Mgr. Kristína VEČERKOVÁ

VOLBA RIADITEĽA ZŠ S MŠ

Dňa 22. septembra 2021 sa uskutočnila voľba riaditeľa Základnej školy s materskou školou Vývojová 228 Bratislava-Rusovce. Rada školy zložená so zástupcov zriaďovateľa, pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy a rodičov si v tajných voľbách z dvoch prihlásených kandidátov zvolila na ďalšie 5 ročné obdobie Mgr. Rastislava Kunsta.

P. Kunst bol zriaďovateľom menovaný do funkcie od 1. októbra 2021. Úspešnému kandidátovi blahoželáme.

MIESTNY ÚRAD OŽIL VÝSTAVOU OBRAZOV

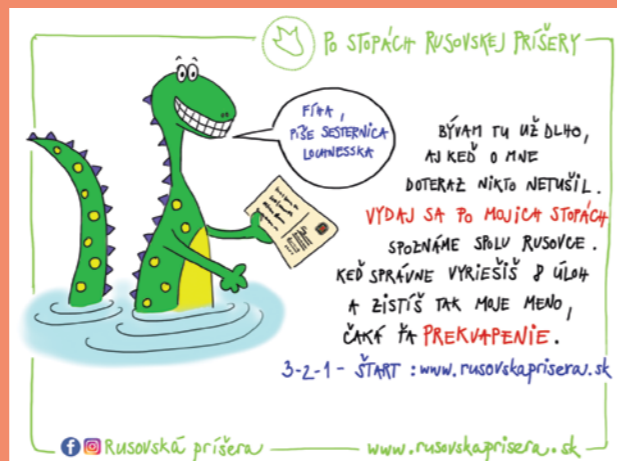
Miestny úrad je hosťiteľom výstavy obrazov s názvom „S láskou k prírode“ Rusovčanky, maliarky, pani Kataríny Vidrovej. Obrazy si stále môžete pozrieť popri vybavovaní úradných záležitostí a spríjemniť si tak čakanie. Veríme, že práca a umenie môžu spolu fungovať vo vzájomnej symbióze, a dúfame, že vám budeme môcť postupne predstaviť aj práce iných maliarov. Pani Vidrovej ďakujeme za milú a tvorivú spoluprácu.

MÚ •

V RUSOVSKOM JAZERE ŽIJE PRÍŠERA!

POČULI STE, ČO SA STALO?
TO JE ŠKANDÁÁÁ!

Na poštu do Rusoviec prišla desivá pohľadnica z Anglicka. Píše Lochnesská príšera!!! To však vôbec nie je to najhoršie. Ukázalo sa totiž, že aj v Rusovskom jazere žije príšera, bratranec Lochnessky. Na pošte vypukla panika. Poštárka od faku prevrhla atrament. Ako teraz zistíme meno príšery? Machuľa ho celkom zakryla. Vydajte sa PO STOPÁCH RUSOVSKÉJ PRÍŠERY a odhaľte jej meno.

Zdá sa vám, že sú to nezmysly? Vôbec nie! Outdoorovú zážitkovú hru PO STOPÁCH RUSOVSKÉJ PRÍŠERY pre vás pripravilo OZ Dobří susedia spolu s ďalšími dobrovoľníkmi. Krásne leto bolo ako stvorené na hľadanie príšery a našla si už veľa fanúšikov. Pridáte sa? Je to skvelý nápad ako zabaviť deti, stráviť čas vonku a zažiť malé dobrodružstvo s prekvapením. Tak neváhajte, kliknite na www.rusovskaprisera.sk a poďte hrať!

OZ Dobří SUSEDIA •

NÁJDE SA RIEŠENIE PRE VSTUP DO SYSĽOVSKÝCH POLÍ?

V posledný septembrový týždeň sa v Pastoračnom centre v Rusovciach stretla za jedným rokovacím stolom skupina odborníkov (Štátna ochrana prírody, Ochrana dravcov na Slovensku) a laikov z farského spoločenstva pod vedením p. farára J. M. Prachára so štátnym tajomníkom rezortu životného prostredia p. Smatanom. Na stretnutie bola prizvaná aj starostka mestskej časti. Na rokovaní dňa bola diskusia k možnosti vstupu do Sysľovských polí za účelom individuálnej rekreácie.

Sysľovské polia sú súčasťou chránených území Natura 2000 a podliehajú vysokému stupňu ochrany. V tejto lokalite je celoročný zákaz pohybu. Mnohí obyvatelia i návštevníci však tento zákaz porušujú, či už vedome alebo pre nedostatok informácií.

Vnímame, že táto téma Rusovčanov rozdeľuje. Na jednej strane

stoja tí, ktorí obhajujú ochranu posledného hniezdiska chráneného dropa. Na strane druhej sú tí, ktorí preferujú pochôdzky cez vyznačené chránené územie.

Na spomínanom stretnutí bola snaha všetkých zainteresovaných strán nájsť pre tento problém kompromisné riešenie. Po viac ako dvojhodinovej diskusii zhrnul štátny tajomník závery zo spoločného stretnutia. Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci so Štátnou ochranou prírody spracuje v časovom horizonte dvoch týždňov návrh možného riešenia využitia tohto územia za účelom rekreácie (prechádzky, prejazd na bicykli). Snahou je určiť koridory pre pohyb verejnosti a návštevný poriadok tak, aby navrhnuté riešenie bolo v súlade s ochranou vzácných vtáčích druhov.

MÚ •

Nová Trieda C v MB Panónska

Viac informácií: QR kód alebo www.mercedesbratislava.sk

Mercedes-Benz
The best or nothing.

MB Panónska, s. r. o., Panónska cesta 31, Tel.: +421 2 68294111

ĎALŠÍ KROK K ZODPOVEDNEJŠIEMU SEPAROVANIU ODPADU

Na Slovensku sa ročne vyprodukuje tisíce ton odpadu z elektrozariadení. Veľká časť z nich končí na skládkach alebo vo voľnej prírode. Väčšina vyradených elektrospotrebičov sa však dá recyklovať a opätovne použiť pri výrobe ďalších výrobkov. Na ich zber slúžia červeno-biele stacionárne kontajner - špeciálne zberné nádoby na malý elektroodpad, batérie a akumulátory.

V Rusovciach pribudli dva takéto kontajner - jeden je umiestnený pred zberným dvorom a druhý na stojisku kontajnerov pri

Zdravotnom stredisku. Rusovčania tak majú možnosť prispieť k zodpovednejšiemu separovaniu.

DO KONTAJNEROV PATRÍ: mobilné telefóny, IT zariadenia, hobby náradie, kuchynské spotrebiče, elektronické hračky, batérie. Vhadzovať môžete aj všetok drobný elektroodpad s maximálnymi rozmermi 51x36x40 cm, napr. kalkulačky, rádiá, prehrávače, slúchadlá, fotoaparáty, videokamery, elektrické hudobné nástroje...

DO KONTAJNEROV NEPATRÍ: televízory, monitory, žiarivky a úsporné žiarovky, komunálny odpad, zdravotnícky materiál, bioodpad. Nevhadzujte ani elektroodpad prekračujúci rozmery vhadzovacieho otvoru, nebezpečný odpad, autobatérie, farby, plasty, oleje... Ďakujeme, že sa správate zodpovedne.

VRECOVÝ ZBER TRIEDENÉHO ODPADU

V septembri prešli Rusovce na vrecový zber plastov a papiera z rodinných domov. Každý začiatok býva ťažký, preto sme pre vašu jednoduchšiu orientáciu pripravili kalendár s vyznačenými dňami zberu. V decembrom vydaní Rusovských novín zas nájdete rozpis na rok 2022. Zopakujeme základné informácie:

- Vrecový zber bude v Rusovciach prebiehať každé dva týždne – VŽDY V NEPÁRNY PIATOK – vtedy treba zviazané vrece vyložiť do 7:00 hod. pred dom, odkiaľ ho OLO vyzdvihne.
- Vrecový zber sa týka len rodinných domov, obyvatelia bytových domov naďalej vhadzujú triedený odpad do zberných nádob prislúchajúcich k bytovému domu.
- Vrecia, ktoré ste dostali (2 rolky modrých na papier a 2 rolky žltých

na plast) vám vystačia na kalendárny rok. Ak vám budú v priebehu roka vrecia chýbať, stačí sa ozvať OLO a dodajú vám ďalšie.

- Odpad vkladajte len do vriec, ktoré ste dostali – sú z recyklovateľného materiálu.
- Vrecia môžete vložiť aj do farebne príslušných nádob, ktoré v deň zberu vyložíte pred dom. Vrecia v nádobách treba zviazať.
- Odpad treba zošliapnuť (plasty) alebo natrhať na menšie kusy (papier).
- Zber skla bude prebiehať naďalej prostredníctvom zvonov na sklo. Novinkou je, že tieto budú v priebehu najbližších týždňov vybavené senzormi, a teda skládky skla okolo zvonov by sa mali stať minulosťou.
- V prípade akýchkoľvek problémov (chýbajúce vrecia, nevyzdvihnutý odpad a pod.) volajte zákaznicku linku OLO 02/50 110 111.

MÚ •

Harmonogram vrecového zberu odpadu na rok 2021

Oktober	P	U	S	S	P	S	N
					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31

November	P	U	S	S	P	S	N
	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30					

December	P	U	S	S	P	S	N
					1	2	3
					4	5	6
					7	8	9
					10	11	12
					13	14	15
					16	17	18
					19	20	21
					22	23	24
					25	26	27
					28	29	30
					31		

NORDIC WALKING SEVERSKÁ CHÔDZA)

Koncom septembra mali naši dôchodcovia možnosť vyskúšať si techniku severskej chôdze. Išlo o krátku 45 minútovú ukážku základnej techniky, spojenú s praktickou časťou v rámci parku. Počas tejto ukážky sme si zároveň povedali o benefitoch, ktoré tento šport prináša. Čo je to vlastne Nordic Walking? Je to severská chôdza, ktorá patrí medzi najzdravšie športové aktivity, pretože kopíruje prirodzenú chôdzu človeka, a teda je šetrná k telu a hlavne ku kĺbom. Je to šport, ktorý má neskutočne veľa benefitov.

Napríklad:

- zapája sa do činnosti 90 % svalov,
- uvoľňuje sa oblasť krku, ramien a chrbta,
- posilňuje sa svalstvo a tým aj správne držanie tela,
- zlepšuje sa metabolizmus tukov a tým sa urýchľuje proces chudnutia,
- znižuje krvný tlak, predchádza hypertenziu,
- zlepšuje a udržuje pružnosť,
- pomáha predchádzať demencii a depresii,
- uvoľňuje endorfíny a redukuje stres, tým zvyšuje sebavedomie,
- pomáha predísť chorobám dýchacích ciest,
- nezaťažuje srdce a znižuje riziko srdcových infarktov,
- znižuje riziko vzniku cukrovky,
- je prevenciou proti osteoporóze,
- zvyšuje hladinu HDL – tzv. dobrého cholesterolu a znižuje hladinu LDL – tzv. zlého cholesterolu,
- posilňuje imunitný systém.

Bola som veľmi milo prekvapená, koľko číperných a športovo zdatných dôchodcov máme v Rusovciach. Keď som bola mladšia, tak dôchodca pre mňa bol človek, ktorý väčšinu svojho času venuje domácim prácam alebo starostlivosti o vnúčatá. Opak bol však pravdou. Jedna pani mala za sebou už 5 km, ktoré si dáva v rámci každodennej ranej prechádzky. Ďalšie sa zhovárali o budúcich plánoch, kde si vyrazia najbližšie (či Egypt alebo iná destinácia). A najlepšie bolo, keď som sa dozvedela, že najakčnejšia členka skupiny, pani Marta, má 80 rokov a je hlavná organizátorka ich klubu. Som veľmi rada, že som mala túto možnosť ich stretnúť a ukázať im techniku severskej chôdze.

Na to, aby ste začali praktizovať tento šport, stačí málo. Vhodné paličky (s pútkom, nie trekíngové), vhodné oblečenie a obuv. A môžete vyraziť kedykoľvek.

Lubica FARKASOVÁ •

JESENNÁ DERATIZÁCIA

Regionálny úrad verejného zdravotníctva každoročne upozorňuje na zákonnú povinnosť vykonať celoplošnú deratizáciu (reguláciu živočíšnych škodcov) v období od 1. októbra do 30. novembra.

Podnikatelia – fyzické a právnické osoby majú povinnosť vykonať deratizáciu vo všetkých objektoch, ktoré im patria, resp. ich spravujú, pričom musia využiť výlučne služby firiem oprávnených profesionálne vykonávať deratizáciu.

Občania sú povinní vykonať reguláciu živočíšnych škodcov vo svojich pivničných priestoroch, domoch, ako aj na pozemkoch využívaných na chov hospodárskych zvierat. Deratizáciu môžu občania vykonať aj svojpomocne, avšak iba prípravkami, ktoré sú schválené na tento účel.

Naša **mestská časť** si túto povinnosť splní do konca novembra, a to vo všetkých objektoch, ktoré má v správe alebo v majetku.

MÚ •

Kvetinová pohotovosť
UMELECKÉ KVETINÁRSTVO

UMELECKÉ KYTICE
KVETINOVÉ BOXY ...

POVEDZTE TO KVETINAMI

Rusovce, Jarovce,
Čunovo, Slnečnice

Rozvoz zdarma
*Minimálna objednávka 30€

Osobný odber:
Balkánska 72, Rusovce

www.kvetinovapohotovost.sk
objednávky: 0903 786 900
kvetinovapohotovost@gmail.com

UŽ ČOSKORO OTVÁRAME

NOVÝ

KAUFLAND

PETRŽALKA - DANUBIA

**Tešte sa na moderné nákupy!
Zažite čerstvosť, pestrosť a kvalitu
za skvelé ceny pod jednou strechou.**

NATACHA PACAL

Meno, za ktorým je žena s francúzskymi koreňmi. Žena, ktorá sa narodila francúzskemu otcovi a slovenskej mame. Máme to šťastie, že sa nakoniec rozhodla korene zapustiť na Slovensku. A aby boli chute vyvážené, prevádzkuje reštauráciu, kde ponúkajú slané jedlá a patisserie (cukráreň) so sladkou ponukou. Študovala na výnimočnej cukrárskej škole ENSP vo francúzskom Yssingeaux pod vedením tých najlepších svetových cukrárskych majstrov.

Začnem netradične od konca. Nedávno ste sa stali garantkou v relácii Pečie celé Slovensko. Čo je úlohou takého garanta?

V krátkosti len spomeniem, že reláciu momentálne vysielajú v televízii a končí v decembri. Jej príprava trvala niekoľko mesiacov pred samotným vysielaním. Výber súťažiacich, príprava výziev a mnoho ďalšieho. Zároveň prináša aj veľa práce počas samotného vysielania. Celý tím tvorí cca 80 ľudí. A čo je moja úloha ako odbornej garantky? Súťažiaci so mnou konzultujú recepty – svoju osobnú a kreatívnu výzvu. Sme v neustálom kontakte na natáčaní a počas ich voľna cez telefón, na diaľku (taký poradca na 7 dní v týždni). Taktiež zabezpečujem potrebné suroviny a náradie. Som medzičlánok medzi súťažiacimi a produkciou.

Medzi finalistkami sa ocitla aj Rusovčanka Lucia Piterka.

Áno, je to tak. Zistili sme to pri natáčaní 3. epizódy a bolo to milé prekvapenie, nakoľko je v podstate moja susedka. Bývame od seba len pár ulíc. Lucia je veľmi nadaná a má umelecké čítanie na prácu

s tortami. Baví ju kresliť, modelovať a maľovať. Pri svojej tvorbe sa vie naozaj vyhrať s každým detailom. Ja som len rada a teším sa, keď vidím, koľko talentovaných Slovákov pribúda aj v tejto oblasti gastronómie. Lucia dokonca patrí medzi mojich troch favoritov od castingov. Držme jej palce.

Ako vy vnímate kvalitu cukrárov na Slovensku?

Kvalita tvorby sa stále zlepšuje. Suroviny sú dostupnejšie v porovnaní s minulosťou. Zákazníci sú náročnejší, čo vnímam pozitívne. Myslím, že ideme správnym smerom.

Prejdeme k vašej prevádzke, ktorú pozná asi každý v Rusovciach. Pre tých, ktorí ju nepoznajú, cukráreň sa nachádza v srdci Rusovci pri pošte. Čo tvorí gro vašej ponuky?

Prevádzka v Rusovciach je moja srdcovka. Keďže som Rusovčanka, stíham si sem zabehnúť na kávičku častejšie ako do iných prevádzok. Pár slov s našimi zákazníkmi mi vždy vytvorí úsmev na tvári. V Rusovciach ponúkame francúzske dezerty, makrónky, našu obľúbenú makovo-višňovú štrúdlu, veterníky s 9 príchutami atď. V Rusovciach je z francúzskych dezertov najobľúbenejší Paris Brest – francúzska klasika s lieskovými orechmi a z veterníkov vedie klasika – karamelový.

Podľa čoho tvoríte ponuku?

Inšpirujem sa ročnými obdobiami a mojim bežným životom. Veríte, že nápad na novinku vie prísť kedykoľvek. Aj na prechádzke v našom rusovskom parku. Taktiež sa vždy poteším spätnej väzbe alebo nápadom od zákazníkov, ktoré ma posúvajú vpred.

Čo sa zmenilo po korone?

Do korony sme nerobili svadby. Počas korony sme reorganizovali našu výrobu, zmenili množstvo procesov a povedali sme si, že vyskúšame špecializovať sa aj na svadby a väčšie rodinné oslavy. Byť súčasťou veľkých životných udalostí je pre mňa veľká pocta a verte, že každú sobotu pociťujem až do odovzdania všetkých koláčov toľko stresu, akoby som ja bola nevesta. Môžem si povedať, že všetko zlé je na niečo dobré. Bez korony by som sa do svadieb asi tak skoro nepustila. A zamilovala som si ich. Tvoriť na mieru pre konkrétnu dvojicu ma neskutočne baví.

Slováci a chute – ktoré zákusky chutia ľuďom najviac, a ktorým ešte len musia prísť na chuť?

Slávne francúzske makrónky podľa mňa až taký boom na Slovensku nezažívajú. My máme radi čokoládové a orechové koláče. V lete samozrejme aj osviežujúce ovocné.

Rozdiel medzi slovenským a francúzskym zákazníkom?

Slováci nakupujú zákusky do krabičky domov, keď majú dôvod (oslava). Francúzi si kúpia tortičku aj k nedeľnému obedu. Vo Francúzsku často vidíte torty menších priemerov, a to sú presne tie „pre radosť“. A Slováci chutia zákusok približne o tretinu menej sladký, ako by chutili Francúzovi. Preto všetky recepty prispôbujem našim chutiám a znižujem cukor na minimum.

Máte 3 deti, rodinu, domácnosť, 7 prevádzok. Ako sa to dá všetko zvládnuť?

Manžel má deti na starosti ráno, keďže ja musím byť vo výrobe najneskôr o 5:00, cez víkendy o 4:00. Avšak toto ranné vstávanie má výhodu, že deti stíham vyzdvihnúť po skončení školy o 15:00. Po 20 rokoch podnikania a pri 3 deťoch som majsterka v logistike a manažovaní. Takže dá sa to zvládnuť s perfektným načasovaním a vďaka môjmu úžasnému manželovi, ktorý mi je veľkou oporou,

skvelému tímu a mojej rodine. Bez pomoci iných by som to ne-zvládla. Je to tímová práca.

Pečiete aj doma?

Doma pečiem, ale hlavne takú klasiku (kysnuté koláče, štrúdle, bábovky), pretože to deti obľubujú najviac. Svoje novinky, ktoré pripravujem, rada testujem na susedoch. Máme lavičku, kde sa naša ulica zide a rada ochutnáva novinky, ktoré tvorím. Sú takí prví vďační ochutnávači. 😊

Chodíte ešte do Francúzska?

Áno, mám tam celú rodinu z otcovej strany. A mám tam mnoho cukrárskych kamarátov. Teraz som tam napríklad bola na krste cukrárskej knihy jedného z nich. Moje znalosti, ktoré mám, som všetky nadobudla vo Francúzsku. Predtým, ako som začala piecť veterníky, som síce mala doma recepty na francúzske zákusky,

ale čo z toho, keď vám chýba grif, správne náradie a formy. Učila som sa od tých najlepších. Všetko čo viem, som sa naučila tam. Francúzsko je moje detstvo, vo Francúzsku som vyštudovala cukrárstvo a navždy bude mojou srdcovkou.

Ďakujeme Vám veľmi pekne za rozhovor.

Lubica FARKASOVÁ

AKTUALITY Z MAGISTRÁTU

Jeseň na magistráte je vždy spojená s prípravou na zimu. Tá je v súvislosti s klimatickou zmenou a výkyvmi počasia stále menej a menej predvídateľná. Detailné predpo-

vede počasia, zber aktuálnych dát a ich rýchle vyhodnotenie sú preto kľúčové pre presnosť a rýchlosť zásahov na cestných komunikáciách. Majú aj významný dopad na úsporu financií. Je totiž veľký rozdiel, či sa soľou posypú iba konkrétne kopce (napr. Kolíba, Kramáre) alebo sa nariadi celomestský posyp, ktorý stojí 120-tisíc eur. Rozdiel v teplotách v kopcovitých častiach mesta predstavuje aj -2 °C, čo robí rozdiel medzi mokrou vozovkou na Panónskej ceste a zamrznutou vozovkou na Kolibe. Zimná starostlivosť o mesto sa začína 15. októbra. Naďalej prebiehajú aj údržbové práce na cestách a starostlivosť o zeleň. Technika a zázemie Komunálneho podniku i súkromného dodávateľa sa chystajú na prvé nočné mrazy a neskôr i sneženie.

Jeseň je aj najvhodnejší čas na výsadbu stromov, ktorá pokračuje vo väčšine mestských častí v rámci projektu 10-tisíc

stromov. Okrem výsadby stromov a alejí pri mestských cestách sa zameriavame aj na výsadbu v extraviláne. Cieľom je ochladzovanie mesta, zadržiavanie vody a tým adaptácia mesta na klimatickú zmenu. Okrem toho v Rusovciach plánujeme výsadbu veľkého ihličnanu (5 – 7 m vysokého) pred budovou potravín Kraj, ktorý skrášlí tento priestor a výhľadovo sa stane dominantným prvkom na námestí.

Na záver jedna potešujúca správa – mestu sa podarilo dohodnúť s majiteľom historického mobiliáru Lekárne u Salvatora a v blízkej budúcnosti ho získa do svojho vlastníctva. Po rekonštrukcii samotnej budovy lekárne na Panskej ulici sa tento jedinečný nábytok do nej vráti, po viac než 25 rokoch, a Bratislava tým získa späť svoju ikonickú lekáreň.

Ctibor KOŠTÁL
riaditeľ Magistrátu hl. mesta SR Bratislava

RUSEKO INFORMUJE

1. Jesenná údržba komunikácií sa zameriava na pravidelný zber lístia, najmä v Gaštanovej aleji, kde je potrebné odstraňovať lístie viackrát mesačne.
2. Zároveň sa pripravujeme aj na zimnú údržbu – vozidlá musia byť pripravené na odhrňovanie snehu a posýpanie chodníkov.

1.

2.

3.

4.

RADÍME RODIČOM: AKO MOTIVOVAŤ ADOLESCENTA K ŠPORTU

Keď nastane etapa rodičovstva, kedy deti prídu do veku tínedžera a nič prevratné sa už vo výchove robiť nedá, mnoho rodičov tínedžerov si len povzdychne a opakuje ako mantru stále dokola: „Dýchaj zhlboka a snaž sa toto búrlivé obdobie prežiť, pokiaľ možno najdôstojnejšie ako sa dá.“

Dúfajú, že úsilie vynaložené na výchovu dieťaťa pred pubertou bude dostačujúcim zdrojom a ochranou vhodného správania a bezproblémovosti v období jeho dospievania. Nastal čas, keď na spôsob fungovania svojej dcéry či syna, prestávajú mať akýkoľvek vplyv. Samozrejme, že spôsob výchovy ovplyvňuje formovanie osobnosti človeka od raného detstva. Avšak práve puberta je veľmi citlivé obdobie. Vtedy človek zažíva najviac nepokoja, vášni, emócií a neistôt. Častokrát protichodných. Je to etapa osamostatňovania sa, hľadania cesty vlastnej identity, realizácie, snahy byť názorovo aj výrazovo autonómny. Celkovo sa čas puberty vyznačuje extrémnou zraniteľnosťou.

Rodič prestáva byť mienkotvorný a mladý človek sa inštinktívne búri voči zaužívaným pravidlám a názorom doterajších autorít jeho života. Je to tak prirodzene správne. Tento inštinktívny nesúhlas posúva pokrok vpred. Takýto nesúhlas pretavený do rozmýšľania, hľadania lepších riešení u seba samého, býva zdrojom nových objavov a vynálezov.

Pokúsme sa preto pozrieť na naše deti z iného uhla pohľadu a budme za toto semienko „pubertálneho antagonizmu“ vďační. Pozorujme naše deti, rozprávajme sa s nimi, ale hlavne veľa ich **POČÚVAJME**. Pýtajme sa ich na názor a nechajme ich rozprávať, v každej novej chvíli na každú možnú tému. To, že vaša osoba v očiach vášho búriaceho sa potomka stratila štatút autority ešte neznamená, že sa stratila jeho dôvera vo vás. A práve na **DÔVERE** môžete odteraz stavať prostredníctvom spoločných rozhovorov. **MOTIVÁCIA** v pubertálnom veku nadobúda iné vzorce, ako sme boli zvyknutí doteraz. Ak našu ratolesť chceme k niečomu motivovať, využime vhodnú chvíľu a pýtajme sa ho na jeho názor na konkrétnu tému. Počúvajte bez súdenia. **VLÚDNE** a **TRPEZLIVO** kladme

krátke doplňujúce otázky. Majme na pamäti, že náš puberták pozná naše názory naspamäť. Zdržme sa mentorovania! My rodičia sa potrebujeme orientovať v jeho duši, nie on v tej našej.

V tejto súvislosti môžeme vyvodit' jednoduchý záver: puberták je prístupný absorbovať vaše rady v akejkoľvek sfére života len v tom prípade, ak sa cíti byť **vypočutý, rešpektovaný a podporovaný**. Ak toto v praxi dokážeme premeniť napr. na rozhovor o akejkoľvek telesnej aktivite, postupne sa dopátrame k cieľu. A tým je pomenovanie športu, ktorému by sa váš tínedžer mohol venovať a pri ktorom by si mohol čistiť hlavu. Pretože pohyb je radosť, vyplavené endorfíny vyvolávajú pocit šťastia a spokojnosti so sebou samým.

Pravidelným pohybom získa adolescent poctivú dávku tak veľmi potrebnej psychohygieny a rozvahy vo svojom konaní.

Milí rodičia, majte preto, prosím, na pamäti, že aj TEN váš malý-veľký človek je jedinečný unikát, vaše zrkadlo. Aj keď niekedy pripomína malého pichľavého ježka. Pod ostňami svojej obrany nosí vo vnútri citlivé, rozbalansované a neisté srdiečko. Veľa zdraru, pohody a trpezlivosti vám prajeme.

Adriana AGANBEGOVIČ,
rodinný psychológ, Benitím, o.z.

RECEPTY OD SUSEDOV

Francúzske madlenky – MADELEINES

Recept zvládnuteľný aj začiatočným. Ingrediencie na 17 väčších kúskov.

- 150 g vajcia
- 150 g kryštalový cukor
- 30 g med
- 150 g hladká múka
- 6 g prášok do pečiva
- 165 g maslo
- kôra z dvoch väčších citrónov
- Čas prípravy: 30 min.

Maslo si roztopíme a necháme vychladnúť. Vajčica, cukor a med vymiešame do biela. Pridáme kôru z citrónov a následne preosiadu múku a prášok do pečiva. Do zmesi jemne zapracujeme vychladené maslo. Cesto necháme v chlade oddychovať cez noc, resp. 12 hodín. Pred plánovaným pečením si cesto vytiahneme z chladničky a necháme ho cca 30 minút pri izbovej teplote. Rúru na pečenie si vyhrejeme na 220°C s ventilátorom. Silikónové formičky si pred pečením potrieme maslom a naplníme cestom. Ideálne plniť cukrárskym vreckom. Teplotu v rúre znížime na 170°C, vložíme do nej formu s madlenkami a pečieme 10 – 15 minút. Je dobré madlenky sledovať, nakoľko čas pečenia skutočne závisí od vašej rúry. Ak ich prepečiete, budú príliš suché. A to nechcete. Ja ich v mojej pečieni presne 12 minút. Vydutých madlenkových brušiek sa nezľaknite – je to znak toho, že sa vám podarili pravé francúzske „madeleines“.

Môj tip – zmeňte citrónovú kôru za inú napr. pomarančovú, limetkovú, pravú vanilku.

Natacha PACAL

KRÍŽOVKA

Na opačnom konci obce, ďaleko za poľnohospodárskym družstvom nájdeme Sysľovské polia. Hoci názov by nás mohol pomýliť, že tu žijú sysle, nie je to tak. Sysľovské polia sú chráneným vtáčím územím a bývajú tu vzácne druhy vtákov. Napríklad sokol červenonohý, hus siatinná a hus bieločelá. Asi najväčnejší z nich je drop fúzatý. Na Sysľovských poliach si robí hniezda a prečkáva zimu. Drop má dlhý krk a silný zobák. Samček má fúzy – pierka vyrastajúce po stranách hlavy. Patrí medzi najťažšie lietajúce vtáky. Môže vážiť **tajnička**.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A												
B												
C												
D												
E												
F												
G												
H												
I												
J												

LEGENDA

VODOROVNE: **A.** Prvá časť tajničky. **B.** Mužské meno (8. júla) – súvisiaca s osou – madridský futbalový klub. **C.** Daroval – kráča – plavidlo – základná číslovka. **D.** Obrábaj pluhom – veľikán – jemná hmla – začiatok abecedy. **E.** V tenise vrátenie loptičky vysokým oblúkom – Američania pejoratívne (Ami) – znovu – jeden z umelých jazykov (ido). **F.** Náhly únik – chorobná zúrivosť – názov. **G.** Dokončí prácu – predložka, opak od – obec v okrese Čadca pri hraniciach s Moravou. **H.** Treť pád zámene oni – začiatková časť knihy – najzdravší nápoj – solmizačná slabika. **I.** Krátka reportáž – spojka vyjadrujúca odporový vzťah – druh papagája – jemný žltkastý prášok v peľníku kvetov. **J.** Druhá a posledná časť tajničky.

ZVISLE: **1.** Uctievaná, zbožňovaná osoba – konzervuješ dymom. **2.** Príslušník kočovného národa – mužské meno (5. 12.) – nápoj. **3.** Kosil – pooberajú – tebe. **4.** Mužské osobné zámeno – ibaže – podkúval. **5.** Jedno z biblických miest zničených Bohom za hriechy jeho obyvateľov – bývalo. **6.** Socialistický revolucionár v Rusku – malá diabolská bytosť (imp) – staršie označenie teplotného stupňa (deg). **7.** Prijemne, úprimne – zoologická záhrada – varenie. **8.** Opačne – ťažké sny. **9.** Plošná miera (100 metrov štvorcových) – diabol, parom – zdvorilé oslovenie ženy vo Francúzsku. **10.** Sedacia poloha tela – vodný tok – chemická značka polónia (Po). **11.** Koráb púšte – spodná plocha (nádoby a pod.) – kráľ zvierat. **12.** Pretože – udri ťažkým predmetom.

AKO POKRAČUJE REKONŠTRUKCIA KAŠTIEĽA?

Mestská časť Bratislava-Rusovce požiadala o stanovisko správcu kaštieľa vo veci aktuálneho postupu prác na jeho rekonštrukcii. Tlačový odbor ÚV SR nám zaslal nasledovné vyjadrenie: „Úrad vlády SR vyzval záujemcov na predloženie základnej ponuky, ktorej súčasťou musí byť aj návrh technologického vybavenia diela (kúrenie, ohrev teplej vody, chladenie), ktoré má byť použité a bude súčasťou rekonštrukcie NKP kaštieľa Rusovce.

Predpokladá sa, že technologické vybavenie diela by mohlo byť odbornou komisiou vyhodnotené ešte v tomto roku, a to na základe rokovaní s jednotlivými uchádzačmi. Po výbere technologického vybavenia diela odbornou komisiou predložia uchádzači konečnú ponuku začiatkom roka 2022.

Podpis zmluvy s úspešným uchádzačom sa predpokladá v máji 2022 a následne sa môže pristúpiť k rekonštrukcii objektu. Uvedené termíny budú dodržané v prípade priaznivých okolností, napr. ak budú technologické riešenia akceptované odbornou komisiou alebo nepríde k podávaniu námietok zo strany uchádzačov.“

VENČIŤ PSA BEZ VÔDZKY NIE JE HRDINSTVO...

Téma o potrebe vodiť psov na vôdzke a nie navoľno aj v rámci katastra Rusoviec, sa v istom zmysle začína podobať napríklad na tému o dodržiavaní maximálnej povolenej rýchlosti pri šoférovaní auta. Časť Rusovčanov predpisy dodržiava, či už kvôli sebe alebo ostatným. No stále sa nájdu jedinci, ktorí si myslia, že oni môžu všetko.

Nedávno som sama zažila veľmi nepríjemnú situáciu, keď som so svojimi dvomi útlukáčmi na „vodítkach“ čakala na začiatku Colníckej ulice na priechode pre chodcov. Po chodníku okolo nás prešiel pán s buldogom bez obojka, bez vôdzky. Navyše pes svojho pána ignoroval, a tak sa prirodzene pripojil k nám. Moji psi si ale pred adopciou prešli traumami, na základe čoho majú strach z ľudí, aj z iných psov. A tak sa v panike, snahe utiecť od veľkého buldoga, vyšmykli z vôdzok a splašili na hlavnej ceste. Našťastie sa mi ich podarilo chytiť tak, že nedošlo k nešťastiu, nebudaj k dopravnej kolízii. No najzarážajúcejšie na tomto zážitku pre mňa bolo správanie majiteľa voľne pobežujúceho buldoga, ktorý iba arogantne pokračoval v chôdzi ďalej. Žiadne pardon, pomôžem vám, dám si psa na vôdzku, ... nič. A nereagoval ani na moje upozornenie, že vodenie psov navoľno je v Rusovciach zakázané! Týmto by som chcela poprosiť všetkých psičkárov v našej mestskej časti, aby rovnako tak, ako keď sedia za volantom, skúsili pri venčení svojho psa predvídať. Nielen iné zvieratká, ale najmä iní ľudia môžu mať rovnako tak svoje traumy z voľne pobežujúcich zvierat. Navyše, nikto z nás do hlavy zvieratá nevidí. Ani toho svojho. A tak aj u nás, bohužiaľ, dochádza k napadnutiam ľudí psami alebo k napadnutiam slabšieho psa silnejším a v neposlednom rade poľovníci opäť rátajú škody v podobe ďalšej srny roztrhanej psom. Pritom v celom katastri Rusoviec je povinnosť vodenia psa na vôdzke, inak hrozí majiteľovi pokuta od

MB Panónska

Váš Mercedes-Benz partner v Bratislave vás pozýva
vyskúšať si naše vozidlá

Viac informácií: QR kód alebo
www.mercedesbratislava.sk

Mercedes-Benz

The best or nothing.

MB Panónska, s. r. o.,

Panónska cesta 31, Tel.: +421 2 68294111

33 eur až do výšky 165 eur. Skúsme teda byť k sebe ohľaduplnejší a upozorňujeme na to aj návštevníkov Rusoviec, ktorí k nám chodia práve za účelom venčenia.

Veronika VANDRÁŠEKOVÁ •

DO RUSOVIEC POPUTUJE ĎALŠÍ POLMILIÓN EUR

Začiatok októbra sa niesol v znamení dobrých správ. Dostali sme zelenú na realizáciu revitalizácie autobusového otočiska, ako aj oficiálnu informáciu z MIRRI SR, ktorá potvrdzuje, že do Rusoviec poputuje z eurofondov ďalšia investícia za takmer pol milióna eur. Po získaní dotácie pol milióna eur na otočisko je aj táto investícia dôkazom, že snaha získavať pre Rusovce mimorozpočtové zdroje financovania má význam a prináša výsledky.

O ČO IDE?

S rakúskou partnerskou obcou Petronell-Carnuntum sme podali koncom minulého roka spoločný projekt s názvom „GeruCa –

Zažite históriu“. Projekt sa zameriava na digitalizáciu rímskeho dedičstva a lákavým spôsobom verejnosti sprostredkuje túto časť našej histórie. Okrem toho v rámci tohto projektu vybudujeme nové chodníky na Irkutskej ulici a cestnú komunikáciu na ulici Laury Henckelovej, osadíme v tejto lokalite drobnú architektúru (infotabule, cyklostojany, smerovníky, odpadkové koše a pod.). Pre verejnosť sme pripravili sériu prednášok s rímskou tematikou, premietanie filmov, bohatý kultúrny program počas tradičných Rímskych hier i Detský letný rímsky tábor. Projekt svojim obsahom podporí aj zápis rusovskej Gerulaty do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Sme radi, že po množstve administratívnej práce a mesiacoch čakania na výsledok sme dostali túto pozitívnu správu. Je výsledkom rozvíjajúcej sa spolupráce a komunikácie s partnerskými samosprávami na druhej strane hranice.

PODNETY A NÁMETY

Podnety, námety a príspevky do ďalšieho čísla Rusovských novín nám posielajte do **12. 11. 2021** na adresu sekretariat@bratislava-rusovce.sk